

20140441306

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КУЛТУРАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за културата, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 28 февруари 2014 година.

Бр. 07- 1317/1
28 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КУЛТУРАТА

Член 1

Во Законот за културата („Службен весник на Република Македонија“ број 31/98, 49/2003, 82/2005, 24/2007, 116/10, 47/11, 51/11, 136/12, 23/13 и 187/13), членот 10 се брише.

Член 2

Во членот 11 ставот (4) се менува и гласи:

„(4) Министерот за култура за прашања од надлежност на Министерството за култура или за реализација на определени проекти од национален интерес во културата, може да формира и советодавни тела и да ангажира надворешни соработници согласно со закон.“

Член 3

Во членот 11-а по ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Амбасадорите на културата се должни секоја година најдоцна до 31 јануари во тековната година да достават извештај до Министерството за култура за претходната година за извршените активности за промоција и афирмација на културата на Република Македонија.“

Член 4

Во членот 16 ставот (2) се брише.

Ставот (3) станува став (2).

Во ставот (4) кој станува став (3) зборовите: „ставот (3)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (2)“.

Во ставот (5) кој станува став (4) зборовите: „ставот (4)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (3)“.

Член 5

Во членот 28 став (2) точката 7 се брише.
Точките 8 и 9 стануваат точки 7 и 8.
Ставовите (3) и (4) се бришат.

Член 6

Во членот 29 ставовите (1) и (2) се менуваат и гласат:

„(1) За избор на директор на националната установа од член 28 став (1) од овој закон се објавува јавен оглас во три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Македонија од кои еден од весниците кој се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(2) Директорот од став (1) на овој член се избира за време од четири години и може повторно да биде избран.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) За директор на националната установа од членот 28 став (1) од овој закон може да биде избрано лице кое ги исполнува следниве услови:

- 1) е државјанин на Република Македонија;
- 2) во моментот на избирањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција, забрана за вршење на професија, дејност или должност;
- 3) има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен на високо образование утврдено со статутот на установата;
- 4) има минимум пет години работно искуство во областа на културата;
- 5) има еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:

- ТОЕФЕЛ ИБТ - најмалку 74 бода,
- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку B2 (B2) ниво,
- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
- БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво B2 (B2) и

б) има положено психолошки тест и тест за интегритет.“

Во ставот (3) кој станува став (4) зборот „директори“ се заменува со зборот „директор“.

Член 7

Во членот 30 став (1) во првата и во втората реченица зборот „конкурсот“ се заменува со зборовите: „јавниот оглас“.

Член 8

Членот 31 се менува и гласи:

„Член 31

Директорот на националната установа, во согласност со статутот, може со склучување договор да ангажира надворешно лице како уметнички советник согласно со закон, во рамките на одобрените средства за работа на установата.“

Член 9

По членот 31 се додаваат два нови члена 31-а и 31-б, кои гласат:

„Член 31-а

(1) Министерството за култура, во рок од 15 дена од денот на изборот на директорот, со директорот на националната установа склучува менаџерски договор со кој се регулираат правата и обврските на Министерството за култура и на директорот (во натамошниот текст: менаџерскиот договор). Со склучувањето на менаџерскиот договор, директорот заснова работен однос во националната установа на определено време, за времетраење на неговиот мандат.

(2) При склучувањето на менаџерскиот договор се има предвид видот на националната установа, статусот на матичната установа, бројот на вработените, потребите на националната установа и дејноста на националната установа.

(3) Менаџерскиот договор содржи показатели за успешност што треба да ги оствари директорот, награди за успешност во работата на установата и договорна казна за непочитување на менаџерскиот договор од страна на директорот, која ќе ја определи министерот за култура во висина од 50 до 100 евра во денарска противвредност или во висина од 50 до 100 евра во денарска противвредност за период од еден до шест месеци.

(4) Со менаџерскиот договор се утврдува и висината на платата на директорот на националната установа.

(5) Платата на директорот на националната установа ја утврдува министерот за култура, по претходна согласност на Владата на Република Македонија, а во зависност од видот на националната установа, статусот на матична установа, бројот на вработените, потребите на националната установа, сложеноста на работата и дејноста на националната установа, висината на платата се утврдува во коефициент од 2,4058 до 5,2154. Вредноста на коефициентот ја утврдува министерот за култура, по претходна согласност на Владата на Република Македонија.

Член 31-б

(1) Директорот на националната установа е должен на секои шест месеци до министерот за култура да доставува извештај за финансиското работење на националната установа и извештај за остварувањето на годишната програма за работа на националната установа.

(2) Доколку при проверката на извештаите од ставот (1) на овој член од страна на Министерството за култура се утврдат недостатоци и/или загуби во финансиското работење, односно ако се утврди дека годишната програма за работа на националната установа не се спроведува во согласност со утврдената динамика и во рамките на утврдените средства, директорот е должен да ги отстрани недостатоците и загубите во наредните шест месеци.

(3) Доколку и по истекот на шесте месеци директорот не ги отстрани утврдените недостатоци и во тој период повторно има недостатоци и/или загуби во финансиското работење и во остварувањето на годишната програма за работа на националната установа, кои се резултат на работата на директорот, министерот за култура ќе го разреши директорот и ќе именува вршител на должноста директор во согласност со членот 34 од овој закон.“

Член 10

Во членот 33 ставот (3) се брише.

Член 11

Во членот 36 став (1) точка 5 зборовите: „и правилникот за плати“ се бришат.

Во точката 9 сврзникот „и“ се заменува со точка и запирка.

По точката 9 се додаваат три нови точки 10, 11 и 12, кои гласат:

„10. Го следи остварувањето на годишната програма за работа на националната установа;

11. Донесува акти за аудиција и реаудиција;

12. Еднаш годишно доставува извештај за својата работа до Министерството за култура и“.

Точката 10 станува точка 13.

Член 12

Главата четврта и членовите 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69 и 70 се менуваат и гласат:

„Глава четврта

ФИНАНСИРАЊЕ НА НАЦИОНАЛНИОТ ИНТЕРЕС ВО КУЛТУРАТА

Член 60

(1) Финансирањето на националниот интерес во културата се врши со средства од Буџетот на Република Македонија во согласност со овој закон.

(2) Министерството за култура со средствата од ставот (1) на овој член ја финансира работата на националните установи во културата и учествува во финансирањето на проекти од национален интерес во културата на други правни и физички лица.

(3) Средствата од Буџетот на Република Македонија се користат и за афирмирање и унапредување на културата на сите заедници во Република Македонија.

Член 61

(1) За остварување на националниот интерес во културата во согласност со Националната стратегија, Министерството за култура донесува годишен план за остварување на националниот интерес во културата (во натамошниот текст: годишниот план).

(2) Годишниот план се донесува во јули во тековната година за наредната година.

(3) Со годишниот план се утврдуваат општите насоки за остварување на националниот интерес во културата за наредната година кои се однесуваат, особено на:

- поттикнување на уметничкото творештво,
- достапност до уметничкото творештво,
- континуирана заштита на движното и на недвижното културно наследство и негова промоција,
- негување на духовното културно наследство,
- обезбедување услови за рамномерен културен развој,
- остварување меѓународна соработка во културата,
- задоволување на културните потреби на заедниците во Република Македонија,
- дигитализација на културното наследство и на современото уметничко творештво,
- воведување нови технологии во установите од областа на културата,
- поддршка на културни активности на млади,
- културни активности на независниот културен сектор,
- развој на креативните индустрии и
- достапност до културата на лицата со посебни потреби.

(4) Годишниот план се објавува на веб страницата на Министерството за култура.

Член 62

(1) Министерството за култура, во септември во тековната година за наредната година објавува годишни конкурси за финансирање проекти од национален интерес по одделни области и активности од културата (во натамошниот текст: годишните конкурси).

(2) Годишните конкурси од ставот (1) на овој член содржат:

- услови за учество на конкурсот,
- критериуми и мерила врз чија основа ќе се врши оценка на проектот,
- процент на учество на Министерството за култура во финансирањето на проектите,
- рок за доставување на пријавите и
- други информации.

(3) Годишните конкурси од ставот (1) на овој член се објавуваат во средствата за јавно информирање и траат најмалку 30 дена од денот на објавувањето. Годишните конкурси се објавуваат најмалку во еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и во еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

Член 63

(1) Оценка на пријавите за финансирање проекти од годишните конкурси од членот 62 став (1) од овој закон вршат стручни комисији, односно надворешни соработници на министерот за култура од членот 11 став (4) од овој закон.

(2) Носител на проект, односно автор на проект и учесник во реализацијата на проект со кој е конкурирано на годишните конкурси од членот 62 од овој закон не може да биде именуван за член на комисијата, односно за надворешен соработник.

(3) Претседателот и членовите на комисиите, односно надворешните соработници доставуваат писмена изјава дека немаат судир на интереси во однос на пристигнатите пријави на годишните конкурси од членот 62 став (1) од овој закон.

(4) Комисиите и надворешните соработници од ставот (1) на овој член доставуваат до министерот за култура извештај со предлози за проектите што треба да бидат избрани, износот на потребните средства и проектите што треба да бидат одбиени со образложени причини за нивното одбивање.

Член 64

(1) Министерството за култура, во текот на годината може да распише и други конкурси за финансирање на проекти од национален интерес и тоа конкурси за: откупи на публикации, откупи на музејски материјали, ликовни и музички дела, превод на дела на автори од Република Македонија на странски јазици, стипендирање на дефицитарни кадри во културата, развој на креативните индустрии, рамномерен културен развој и за реализација на манифестации и активности во земјава и во странство кои се од национален интерес во културата.

(2) На конкурсите од ставот (1) на овој член соодветно се применуваат одредбите од членовите 62 и 63 од овој закон.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член, Министерството за култура може да додели средства за реализација на проекти од национален интерес од областа на меѓународната културна соработка или од областа на заштитата на културното наследство, кои од објективни причини не можеле да бидат доставени на конкурсите на Министерството за култура за тековната година.

Член 65

(1) Министерот за култура по предлог на комисиите, односно надворешните соработници од членот 11 став (4) од овој закон, во рок од 15 дена од денот на

донесувањето на Буџетот на Република Македонија, одлучува за избор на проекти од национален интерес во културата по годишните конкурси од членот 62 став (1) од овој закон.

(2) Министерот за култура по предлог на комисиите, односно надворешните соработници од членот 11 став (4) од овој закон, во рок од 30 дена од денот на завршувањето на конкурсите од членот 64 став (1) од овој закон, одлучува за избор на проекти од национален интерес во културата по конкурсите од членот 64 став (1) од овој закон.

(3) Решенијата од ставовите (1) и (2) на овој член содржат податоци за проектите што се избрани на конкурсот и податоци за проектите што се одбиени на конкурсот.

(4) Резултатите од конкурсите од ставовите (1) и (2) на овој член се објавуваат на веб страницата на Министерството за култура.

(5) Против решенијата од ставовите (1) и (2) на овој член може да се изјави жалба во рок од 15 дена до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(6) Жалбата не го одлага извршувањето.

Член 66

(1) Проектите избрани на годишните конкурси од членот 62 став (1) од овој закон и на конкурсите од членот 64 став (1) од овој закон треба да се реализираат до крајот на тековната година.

(2) Ако проектот не биде завршен во рокот утврден во ставот (1) на овој член, носителот на проектот е должен да ги врати на Министерството за култура средствата добиени на конкурсот.

(3) Ако носителот на проектот не ги врати доделените средства од Министерството за култура, Министерството за култура ќе поведе постапка пред надлежен суд за враќање на средствата со законска казнена камата согласно со закон.

(4) Во случајот од ставот (3) на овој член корисникот нема право да учествува на конкурс на Министерството за култура во следните три години.

Член 67

(1) Субјектите чии проекти се избрани на годишните конкурси од членот 62 став (1) и конкурсите од членот 64 став (1) од овој закон (во натамошниот текст: корисниците), по добивањето на решенијата од член 65 ставови (1) и (2) од овој закон, со Министерството за култура склучуваат договор за финансирање проект од национален интерес во културата.

(2) Со договорот од ставот (1) на овој член, се утврдуваат: проектот за кој се доделуваат средствата, висината на средствата, начинот на користење на средствата, динамиката и рокот за реализирање на проектот, доставувањето на извештаи во врска со проектот, контролата и надзорот над наменското користење на средствата, санкциите за неисполнување на обврските од договорот и други прашања со кои се регулираат правата и обврските на корисниците. На договорот се применуваат прописите од областа на облигационите односи.

Член 68

(1) Корисниците се должни наменски да ги користат средствата добиени од Министерството за култура.

(2) Корисниците се должни да се придржуваат до оперативниот и до финансискиот план за реализација на проектот кои се составен дел на договорот од членот 67 од овој закон. Корисниците се должни по секоја фаза од реализацијата на проектот до

Министерството за култура да доставуваат извештаи за потрошените средства што е услов за добивање средства од Министерството за култура за следната фаза од реализацијата на проектот.

(3) Корисниците во рок од еден месец, сметано од денот на завршувањето на проектот, се должни до Министерството за култура да достават извештај за реализацијата на проектот кој содржи: наративен приказ за реализацијата на проектот, спецификација за вкупно потрошените средства за реализација на проектот, договори, сметки, фактури, конечен финансиски план со сите износи на потрошени средства и извори на финансирање.

Член 69

(1) Министерството за култура ја следи реализацијата на склучените договори од членот 67 од овој закон и врши контрола и надзор над нивната реализација.

(2) Корисниците се должни да ја овозможат контролата и надзорот од ставот (1) на овој член.

(3) Доколку со извештај од извршена контрола и надзор се утврди дека доделените средства се користат спротивно на договорот од членот 67 од овој закон, односно дека корисниците не се придржуваат до роковите и обврските утврдени во договорот, Министерството за култура еднострано ќе го раскине договорот, ќе го прекине натамошното финансирање на проектот и ќе поведе постапка пред надлежен суд за враќање на доделените средства од Министерството за култура со законска казнена камата согласно со закон.

(4) Во случаите од ставот (3) на овој член, корисниците немаат право на учество на конкурс на Министерството за култура во следните три години.

Член 70

(1) Директорот на националната установа во јуни во тековната година за наредната година донесува нацрт-годишна програма за работа на установата (во натамошниот текст: нацрт-годишната програма) и ја доставува до Министерството за култура.

(2) Во нацрт-годишната програма се изразени средствата потребни за: програмски активности, оперативни трошоци на установата, плати и други надоместоци за вработените и за надворешните соработници кои ќе се ангажираат за остварување на програмата, материјалните трошоци и трошоците за инвестициско одржување, осигурување, адаптација и набавка на опрема за установата.

(3) Во нацрт-годишната програма се изразуваат средствата кои се планирани да се остварат по други основи како сопствени приходи, приходи од услуги и донации.

(4) Нацрт-годишната програма содржи проекти со спецификација на трошоците по намени и активности.

(5) За проектите содржани во нацрт-годишната програма одлучува министерот за култура на предлог на комисиите, односно надворешните соработници од членот 11 став (4) од овој закон, во рок од 15 дена од денот на донесувањето на Буџетот на Република Македонија.

(6) По исклучок од ставот (5) на овој член за одредени национални установи кои во изминатата година покажале исклучителни резултати во работењето, министерот за култура во рок од 15 дена од денот на донесувањето на Буџетот на Република Македонија одлучува само за висината на финансиските средства за работа на националната установа, а не и за проектите содржани во нацрт-годишната програма.

(7) Годишната програма за работа на националната установа ја донесува директорот на установата, по претходна согласност на управниот одбор во рок од 15 дена од денот на донесување на решенија од ставовите (5) и (6) на овој член.“

Член 13

По членот 70 се додаваат четири нови члена 70-а, 70-б, 70-в и 70-г, кои гласат:

„Член 70-а

(1) Министерството за култура и директорот на националната установа склучуваат договор за финансирање на годишната програма за работа на националната установа.

(2) Со договорот од ставот (1) на овој член се утврдуваат: начинот на остварување на годишната програма за работа на националната установа и финансиски план за остварување на програмата, доставувањето на извештаи, надзорот над наменското користење на средствата и други прашања со кои се регулираат правата и обврските на националната установа. На договорот се применуваат прописите од областа на облигационите односи.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член во случаите од членот 70 став (6) од овој закон во договорот се содржани и проектите со износот на финансиските средства потребни за реализација на истите.

(4) Националната установа е должна наменски да ги користи средствата добиени од Министерството за култура и да ја реализира годишната програма за работа на националната установа во рамките на обезбедените средства од Министерството за култура и од други извори.

(5) Министерството за култура врши контрола и надзор над наменското користење на средствата од договорот од ставот (1) на овој член.

(6) Директорот на националната установа е одговорен за реализацијата на договорот од ставот (1) на овој член и за реализацијата на годишната програма за работа на националната установа и не смее да презема финансиски обврски над обезбедените средства.

(7) Доколку со контрола и надзор од Министерството за култура се утврди дека директорот презел обврски над обезбедените средства, а не ги обезбедил од други извори на средства, директорот ќе одговара за злоупотреба на службена положба и овластување во согласност со Кривичниот законик.

Член 70-б

(1) Националните установи се должни на својата веб страница да ги објават проектите кои ќе ги реализираат во тековната година.

(2) Националните установи во првиот квартал од тековната година за претходната година доставуваат извештај до Министерството за култура за реализацијата на годишната програма за работа на националната установа од членот 70-а став (7) од овој закон кој содржи наративен приказ за реализација на програмата, спецификација за вкупно потрошените средства, договори, сметки, фактури и конечен финансиски план со сите износи на потрошени средства и извори на финансирање.

(3) Националните установи на својата веб страница, во првиот квартал во тековната година за претходната година, објавуваат извештај за реализацијата на годишната програма за работа на националната установа.

Член 70-в

(1) Министерството за култура, по претходна согласност од Владата на Република Македонија, донесува годишна програма за изградба на нови објекти и за реконструкција, санација и адаптација на постојните објекти што ги користат националните установи (во натамошниот текст: годишната програма за инвестиции во културата). Годишната

програма за инвестиции во културата се донесува во рок од 15 дена од денот на донесувањето на Буџетот на Република Македонија.

(2) Годишната програма за инвестиции во културата ја спроведува Министерството за култура во рамките на средствата кои се обезбедени во Буџетот на Република Македонија за таа намена.

(3) Годишната програма за инвестиции во културата се објавува на веб страницата на Министерството за култура.

Член 70-г

(1) Министерството за култура до крајот на март во тековната година, донесува годишен извештај за работа на Министерството за култура за претходната година и го објавува на веб страницата на Министерството за култура.

(2) Извештајот од ставот (1) на овој член содржи податоци за реализацијата на проектите што се финансирани од Министерството за култура по конкурси, за програмите на националните установи, за проектите од годишната програма за инвестиции во културата и за други активности од надлежност на Министерството за култура.

(3) Министерството за култура, може да организира и други форми на презентација на реализираните проекти финансирани од Министерството за култура со средства од Буџетот на Република Македонија.“

Член 14

Членот 71 се брише.

Член 15

Во Главата петта насловот на Одделот 3 и членот 76 се менуваат и гласат:

„ПРАВА ОД РАБОТЕН ОДНОС ВО ЈАВНА УСТАНОВА ОД ОБЛАСТА НА КУЛТУРАТА

Член 76

(1) Во јавна установа од областа на културата работните места на вработените се групираат во групи и подгрупи согласно со Законот за вработените во јавниот сектор.

(2) Вработените во јавните установи од областа на културата кои вршат работи од административна природа заради остварување на дејности во културата имаат статус на административни службеници.

(3) За вработените од ставот (2) на овој член категориите, нивоата и звањата се утврдуваат согласно со Законот за административните службеници.

(4) За прашањата кои се однесуваат на класификацијата, евиденцијата, вработувањето, унапредувањето, стручното усовршување и оспособување, мерењето на ефектот и други прашања во врска со работниот однос на административните службеници во јавните установи од областа на културата се применуваат одредбите од Законот за административните службеници.“

Член 16

По членот 76 се додаваат нови осум члена 76-а, 76-б, 76-в, 76-г, 76-д 76-ѓ 76-е и 76-ж, кои гласат:

„Член 76-а

(1) Вработените во јавните установи од областа на културата, имаат статус на даватели на јавни услуги во културата и за нив се применуваат одредбите од овој закон, одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи за работни односи.

(2) За вработените од ставот (1) на овој член се утврдуваат следниве категории и нивоа на работни места:

- категорија А - уметници,
- категорија Б - уметнички соработници за подготвување на сценски и музичко сценски дела,
- категорија В - стручни сценски работници,
- категорија Г - стручни соработници во дејности од областа на културата,
- категорија Д - стручни соработници во заштитата на културното наследство и
- категорија Ѓ - соработници во заштитата на културното наследство.

Член 76-б

(1) Во рамките на категоријата А се утврдуваат следниве нивоа на работни места на даватели на јавни услуги во културата:

- ниво А1 уметници првенци - балетски играч првенец, актер првенец, оперски солист првенец, диригент и други,
- ниво А2 уметник - концерт мајстор и други,
- ниво А3 уметници прва група - истакнати оперски солисти, истакнати балетски играчи-солисти, актери прва група, група први дувачи (труба, хорна, тромбон, фагот, флејта, кларинет и обоа), водачи на групи гудачи (втора виолина, виола, виолончело и контрабас), заменик концерт мајстор, харфа, тимпани, првенец - играч во НУ Танец и други,
- ниво А4 уметници втора група - оперски солисти носители на средни улоги, балетски играчи носители на средни улоги, актери втора група, трети дувачи (труба со пистон, хорна, тромбон, бас кларинет, ц кларинет, трета обоа со англиски рог, трета флејта со пиколо, фагот и контрафагот), туба, ударни инструменти, заменици на групи гудачки инструменти (втора виолина, виола, виолончело и контрабас), истакнати играчи од прв ред - солист и истакнат пејач од прв ред - солист во НУ Танец, корепитор во опера/балет, хор мајстор, педагог-репетитор и други,
- ниво А5 уметници трета група - оперски солисти носители на епизодни улоги, балетски играчи-носители на епизодни улоги, група втори дувачи (обоа, флејта, фагот, кларинет, хорна, втора флејта со пиколо), прва виолина тути, постар играч/пејач - солист во НУ Танец, актер трета група, асистент хор мајстор и други и
- ниво А6 уметници четврта група - актер четврта група, тути гудачи, членови во хор, членови во балетски ансамбл, играч/ пејач во НУ Танец и други.

(2) Вработените од категоријата А треба да имаат најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен или завршено средно балетско односно средно музичко училиште.

(3) Вработените од категоријата А треба да имаат работно искуство и тоа:

- за нивоата А1 и А2 најмалку пет години работно искуство во струката,
- за нивото А3 најмалку три години работно искуство во струката,
- за нивото А4 најмалку две години работно искуство и
- за нивоата А5 и А6 до една година работно искуство.

Член 76-в

(1) Во рамките на категоријата Б се утврдуваат следниве нивоа на работни места на даватели на јавни услуги во културата:

- ниво Б1 уметнички соработници за подготвување на сценски и музичко - сценски дела
- драматург, режисер, сценограф, костимограф, куклар, академски вајар, сликар, композитор, кореограф и други и

- ниво Б2 уметнички соработници за подготвување на сценски и музичко - сценски дела асистенти - драматург, режисер, сценограф, костимограф, испициент, куклар, академски вајар, сликар, композитор, кореограф и други.

(2) Вработените од категоријата Б треба да имаат најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен.

(3) Вработените од категоријата Б треба да имаат работно искуство, и тоа:

- за нивото Б1 најмалку пет години работно искуство во структурата и

- за нивото Б2 најмалку една година работно искуство во структурата.

(4) Вработените од категоријата Б треба да поседуваат меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на Здружението ALTE на европски тестатори, или уверение од меѓународна институција за познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) преку поседување на А1 (А1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно БУЛАТС или Аптис или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 310 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 35 бода или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 10 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ или Гете сертификат.

Член 76-г

(1) Во рамките на категоријата В се утврдуваат следниве нивоа на работни места на даватели на јавни услуги во културата:

- ниво В1 раководител на сцена и

- ниво В2 стручни сценски работници инженери за сцена и други.

(2) Вработените од категоријата В треба да имаат најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен.

(3) Вработените од категоријата В треба да имаат работно искуство, и тоа:

- за нивото В1 најмалку пет години работно искуство во структурата и

- за нивото В2 најмалку една година работно искуство во структурата.

(4) Вработените од категоријата В треба да поседуваат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење и меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на Здружението ALTE на европски тестатори, или уверение од меѓународна институција за познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) преку поседување на А1 (А1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно БУЛАТС или Аптис или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 310 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 35 бода или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 10 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ или Гете сертификат.

Член 76-д

(1) Во рамките на категоријата Г се утврдуваат следниве нивоа на работни места на даватели на јавни услуги во културата:

- ниво Г1 уметнички и програмски раководители и други,

- ниво Г2 стручни соработници во дејности од областа на културата за сценско-музичка, за литературна, за драмска, за издавачка, за визуелни уметности, дизајн и архитектура и за филмска дејност, за меѓународна соработка, за музичка архива и други и

- ниво Г3 соработници во дејности од областа на културата за сценско-музичка, за литературна, за драмска, за издавачка, за визуелни уметности, дизајн и архитектура и за филмска дејност, за меѓународна соработка, за музичка архива, суфлер, тренер за кондициони вежби, координатор на депо и други.

(2) Вработените од категоријата Г треба да имаат најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен или завршено средно образование.

(3) Вработените од категоријата Г треба да имаат работно искуство, и тоа:

- за нивоата Г1 и Г2 најмалку пет години работно искуство во структурата и

- за нивото Г3 до една година работно искуство.

(4) Вработените од категоријата Г треба да поседуваат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење, како и меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на Здружението ALTE на европски тестатори, или уверение од меѓународна институција за познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) преку поседување на А1 (А1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно БУЛАТС или Аптис или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 310 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 35 бода или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 10 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ или Гете сертификат.

Член 76-ѓ

(1) Во рамките на категоријата Д се утврдуваат следните нивоа на работни места на даватели на јавни услуги во културата:

- ниво Д1 стручни соработници во заштитата на културното наследство со изборно звање советник - библиотекар советник, кустос советник, конзерватор советник, документатор советник, филмолог советник и други,

- ниво Д2 стручни работници во заштитата на културното наследство со изборно звање виш - виш библиотекар, виш кустос, виш конзерватор, виш документатор, виш филмолог и други и

- ниво Д3 стручни работници во заштитата на културното наследство - библиотекар, кустос, конзерватор, документатор, филмолог, едукатор, водич и други.

(2) Вработените од категоријата Д треба да имаат најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен.

(3) Вработените од категоријата Д треба да имаат работно искуство, и тоа:

- за нивото Д1 најмалку шест години работно искуство во структурата и стекнато стручно звање согласно со прописите за заштита на културното наследство,

- за нивото Д2 најмалку три години работно искуство во структурата и стекнато стручно звање согласно со прописите за заштита на културното наследство и

- за нивото Д3 до една година работно искуство.

(4) Вработените од Категоријата Д треба да поседуваат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење, како и меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на Здружението ALTE на европски тестатори, или уверение од меѓународна институција за познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) преку поседување на А1 (А1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно БУЛАТС или Аптис или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 310 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 35 бода или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 10 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ или Гете сертификат.

Член 76-е

(1) Во рамките на категоријата Ѓ се утврдуваат следниве нивоа на работни места на даватели на јавни услуги во културата:

- ниво Ѓ1 стручни соработници во заштитата на културното наследство - виш лаборант, виш конзерватор-техничар, виш документатор техничар, самостоен препарататор, самостоен библиотекарски помошник, виш филмски техничар и други и

- ниво Ѓ2 соработници во заштитата на културното наследство: лаборант, конзерватор техничар, документатор техничар, препарататор, библиотекарски помошник, филмски техничар и други.

(2) Вработените од категоријата Ѓ треба да имаат најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен или завршено средно образование.

(3) Вработените од категоријата Ѓ треба да имаат работно искуство, и тоа:

- за нивото Ġ1 најмалку две години работно искуство во струката,
- за нивото Ġ2 без работно искуство.

(4) Вработените од категоријата Ġ ниво Ġ1 треба да поседуваат меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на Здружението ALTE на европски тестатори, или уверение од меѓународна институција за познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) преку поседување на A1 (A1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно БУЛАТС или Аптис или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 310 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 35 бода или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 10 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ или Гете сертификат.

Член 76-ж

(1) За вработените во јавните установи од областа на културата кои вршат помошно-технички работи и имаат статус на помошно-технички лица се применуваат одредбите од овој закон, Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи за работни односи.

(2) За помошно-техничките лица се утврдуваат следниве подгрупи:

- подгрупа 1 помошно-технички лица за одржување на објектите и опремата,
- подгрупа 2 помошно-технички лица за обезбедување на објектите и опремата,
- подгрупа 3 помошно-технички лица за превоз на лица и опрема и
- подгрупа 5 други помошно-технички лица.

(3) Во рамките на подгрупата 1 помошно-технички лица за одржување на објектите и опремата се утврдуваат следниве категории и нивоа на работни места:

1) категорија А - одржување на опремата:

- ниво А1 техничари за одржување - техничар (електричар, електроничар, машински, градежен, хортикултурен и ветеринарен), осветлител, ракувач на депо, кинооператер и други,

- ниво А2 одговорни сценски работници - столари, бравари, водоинсталатери, дрводелци, тапетари, изработувач на реквизита и други и

- ниво А3 сценски работници - столар, бравар, водоинсталатер, дрводелец, тапетар, декоратер и други.

2) категорија Б - одржување на објектите:

- ниво Б1 работници за прием на посетители во установи - гардеробер, билетопродавач, продавач и други,

- ниво Б2 работници за одржување на објектите и за одржување на хигиената во објектите - хаузмајстор, портир, домаќин, магационер и други и

- ниво Б3 хигиеничар, парноложач и други.

(4) Во рамките на подгрупата 2 помошно-технички лица за обезбедување на објектите и опремата се утврдуваат следниве категории и нивоа на работни места:

1) категорија А:

- ниво А1 работници за обезбедување на објекти и други сродни работи поврзани со обезбедување и други и

- ниво А2 помошни работници за обезбедување на објекти и други сродни работи поврзани со обезбедување и други.

(5) Во рамките на подгрупата 3 помошно-технички лица за превоз на лица и опрема се утврдуваат следниве категории и нивоа на работни места:

1) категорија А:

- ниво А1 возач и други.

(6) Во рамките на подгрупата 5 други помошно-технички лица се утврдуваат следните категории и нивоа на работни места:

1) категорија А:

- ниво А1 работници на сценско-визуелни ефекти на сцена - техничар за светло, техничар за тон, сликар и ликовен техничар, пиротехничар, копист на експонати и други;

2) категорија Б:

- ниво Б1 работници за создавање и одржување на реквизита и фондуци на сценско-уметнички установи и за подготовка на изведувачи - шапкар, кројач, шивач, фризер, маскер, шминкер, перикер, реквизитер и други и

3) Категорија В:

- ниво В1 општ работник - зооноговател, перачка, пеглачка, гардеробер, книговец, чевлар и други.

(7) Вработените во сите категории во подгрупите 1, 2, 3 и 5 треба да имаат:

- за нивоата А1 и А2 најмалку средно четири годишно образование, односно тригодишно средно образование,

- за нивоата Б1 и Б2 најмалку средно четиригодишно образование односно тригодишно средно образование и

- за нивоата А3, Б3 и В1 најмалку основно образование.”

Член 17

Членот 77 се менува и гласи:

„Член 77

(1) Директорот на јавната установа од областа на културата, по претходно мислење на Министерството за информатичко општество и администрација и претходна согласност од Министерството за култура донесува годишен план за вработување на административните службеници, давателите на јавните услуги во културата и на помошно-техничките лица за следната година, согласно со Законот за административните службеници и Законот за вработените во јавниот сектор.

(2) Планот од ставот (1) на овој член во текот на годината на која се однесува може да се менува само по претходно добиена согласност од Министерството за култура.“

Член 18

По членот 77 се додаваат 14 нови члена 77-а, 77-б, 77-в, 77-г, 77-д, 77-ѓ, 77-е, 77-ж, 77-з, 77-с, 77-и, 77-ј, 77-к и 77-л, кои гласат:

„Член 77-а

(1) Пополнување на работните места за давателите на јавни услуги во културата во јавните установи од областа на културата се врши преку спроведување на постапка за:

- вработување,
- унапредување и
- мобилност преку распоредување или преземање.

(2) Постапката за вработување започнува со објавување на јавен оглас, по што во транспарентна, фер и конкурентна постапка на селекција се избира најдобриот кандидат за работното место и истиот заснова работен однос во јавната установа од областа на културата.

(3) Постапката за унапредување започнува со објавување на интерен оглас, по што во транспарентна, фер и конкурентна постапка на селекција се избира најдобриот кандидат од редот на вработените во јавната установа од областа на културата и истиот преминува на работно место од повисоко ниво.

(4) Постапката за мобилност се спроведува во транспарентна и фер постапка на распоредување, односно преземање на работен на работно место во исто ниво во истата или друга установа согласно со овој закон и Законот за вработените во јавниот сектор.

(5) Постапките за пополнување на работно место од ставот (1) на овој член се спроведуваат по претходно добиена согласност за обезбедени финансиски средства од Министерството за финансии.

Член 77-б

(1) За пополнување на работно место за давателите на јавни услуги во културата, кандидатот треба да ги исполни следниве општи услови:

- да е полнолетен,
- да има општа здравствена способност за работното место и
- со правосилна судска пресуда да не му е изречена казна забрана за вршење на професија, дејност или должност.

(2) Покрај општите услови за пополнување на работно место за давателите на јавни услуги во културата од ставот (1) на овој член, кандидатот треба да ги исполни и посебните услови утврдени во актот за систематизација на работните места во јавната установа од областа на културата, како:

- да има соодветни стручни квалификации потребни за работното место,
- да има соодветно работно искуство потребно за работното место и
- да поседува други посебни работни компетенции потребни за работното место, согласно со актот за систематизација на работните места и колективен договор.

Член 77-в

(1) За започнување на постапка за вработување на давателите на јавни услуги во културата, директорот на јавната установа од областа на културата согласно со годишниот план за вработување на јавната установа донесува одлука за објавување на јавен оглас.

(2) Работен однос за категоријата А - уметници се заснова за период до пет години, а за останатите даватели на јавни услуги во културата работен однос се заснова на неопределено време, освен во случаи утврдени со закон.

Член 77-г

(1) Јавниот оглас за вработување се објавува на веб страницата на јавната установа од областа на културата и во најмалку три дневни весници, од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(2) Во јавниот оглас се назначува категоријата, нивото и условите за пополнување на работното место.

(3) Рокот за пријавување на јавниот оглас не може да биде пократок од 15 дена од денот на неговото објавување во дневните весници.

Член 77-д

Кандидатите за вработување доставуваат до јавната установа од областа на културата пријава и докази дека ги исполнуваат условите од јавниот оглас.

Член 77-ѓ

(1) Директорот на јавната установа од областа на културата со решение формира Комисија за постапка за вработување.

(2) Комисијата за постапка за вработување е составена од тројца раководни вработени и тоа: претседател и два члена, како и нивни заменици.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член Комисијата за постапка за вработување на уметник е составена од пет члена, еден е од редот на истакнати уметници од Република Македонија, а четворица од странство.

(4) По исклучок од ставот (2) на овој член во новооснованата јавна установа од областа на културата во која нема вработени од областа на културата или во установата во која нема раководни вработени лица членовите на Комисијата за постапка за вработување се определуваат од Министерството за култура.

Член 77-е

(1) Постапката за селекција за вработување се состои од административна селекција за проверка на веродостојноста на доставените податоци и доказите доставени на јавниот оглас и интервју.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член постапката за селекција за вработување на уметници се состои од проверка на веродостојноста на доставените податоци и доказите доставени на јавниот оглас и спроведување на постапка за аудиција.

(3) Кандидатите кои успешно ја поминале постапката на веродостојност на докази имаат право да продолжат на интервју односно на аудиција.

(4) На интервјуте преку прашања се проверуваат компетенциите потребни за категоријата и нивото на која припаѓа работното место. На аудицијата се проверуваат уметничките способности на кандидатот.

(5) Во рок од три дена Комисијата подготвува и до директорот на јавната установа од областа на културата доставува предлог на кандидат.

Член 77-ж

(1) Директорот на јавната установа од областа на културата во рок од пет дена од денот на добивањето на предлогот од членот 77-е став (5) од овој закон, е должен да донесе одлука за избор.

(2) Одлуката за избор се доставува до кандидатите и се објавува на веб страницата и на огласната табла на јавната установа од областа на културата.

(3) Против одлуката од ставот (1) на овој член незадоволниот кандидат има право во рок од осум дена да поднесе жалба до Управниот одбор на јавната установа од областа на културата.

Член 77-з

(1) Во рок од пет дена од конечноста на одлуката за избор, директорот на јавната установа од областа на културата, носи решение за вработување и со избраниот кандидат склучува договор за вработување.

(2) На избраниот кандидат му се врачува решението, односно договорот, му се обезбедува пристап до актите за внатрешна организација и систематизација на јавната установа од областа на културата и други релевантни акти, за што тој потпишува потврда за прием која се чува во неговото досие.

Член 77-с

Формата и содржината на јавниот оглас и на пријавата за вработување, начинот на спроведување на аудицијата, како и начинот на бодирање во зависност од категоријата и нивото на работно место за кое е објавен јавниот оглас, се утврдуваат со општ акт на јавната установа од областа на културата што го донесува управниот одбор, на предлог на директорот.

Член 77-и

(1) Постапката за унапредување има за цел да им овозможи на давателите на јавни услуги во културата во јавната установа од областа на културата кариерно напредување, односно преминување од пониски на повисоки работни места.

(2) Унапредувањето на давателите на јавни услуги во културата се врши во транспарента, фер и конкурентска постапка на селекција, во која врз основа на оценката за ефектот, стручноста и компетентноста на кандидатите, се избира најдобриот кандидат за работното место од редот на вработените од страна на Комисија за селекција за постапка за унапредување на даватели на јавна услуга во културата по пат на интересен оглас.

(3) По исклучок на ставот (2) на овој член, давателите на јавни услуги во културата од категоријата А можат да се унапредат во постапка на реаудиција согласно со овој закон и законите за соодветните дејности од областа на културата, додека давателите на јавни услуги во културата од категоријата Д нивоа Д1 и Д2 можат да се унапредат во постапка на реизбор во стручни звања согласно со овој закон и законите од областа на заштитата на културното наследство.

(4) Формата и содржината на интерниот оглас, како и на пријавата за унапредување, начинот на спроведување на селекцијата за унапредување, начинот на спроведување на реаудицијата, како и начинот на нивно бодирање, се утврдуваат со општ акт на јавната установа од областа на културата што го донесува управниот одбор, на предлог на директорот.

Член 77-ј

Давателите на јавни услуги во културата имаат право на стручно усовршување, за што директорот на јавната установа од областа на културата донесува план за континуиран професионален развој. За стручното усовршување можат да бидат предвидени обуки и менторство.

Член 77-к

(1) Непосредно претпоставениот вработен во јавната установа од областа на културата со статус на давател на јавна услуга во културата е должен континуирано да го следи ефектот на непосредно понискиот давател на јавна услуга во текот на целата година и по потреба да предлага мерки за подобрување на истиот.

(2) Оценувањето на ефектот на давателите на јавна услуга во културата, со исклучок на категоријата А ниво А1 се врши еднаш годишно и тоа најдоцна до 1 декември за тековната година.

(3) Оценувањето од ставот (2) на овој член го врши непосредно претпоставениот давател на јавна услуга во културата (во натамошниот текст: оценувач).

(4) Оценувачот го оценува квалитетот, ефективноста и ефикасноста на работењето, почитувањето на роковите и нивото на исполнување на работните цели и задачи, нивото на вклученоста и посветеноста на работата, придонесот во реализацијата на годишната програма на јавната установа од областа на културата и неговото однесување на работното место.

(5) Поблиските критериуми за спроведување на оценувањето на давателите на јавни услуги во културата од ставот (2) на овој член, висината на паричната или друг вид материјална или нематеријална награда, намалувањето на плата или распоредување на работно место на пониско ниво, се утврдуваат со општ акт на установата што го донесува управниот одбор, на предлог на директорот.

Член 77-л

(1) На уметниците од категоријата А покрај оценувањето на ефектот од членот 77-к став (2) од овој закон, ефектот им се оценува со спроведување постапка за реаудиција на секои три години.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, уметниците од категоријата А кои имаат десет години до остварување на право на пензија ефектот не им се оценува со спроведување на постапка за реаудиција.

(3) Постапката за реаудиција ја спроведува комисија формирана од директорот на јавната установа од областа на културата која е составена од пет члена, од кои еден е од редот на истакнати уметници од Република Македонија и четворица се истакнати уметници од странство.

(4) Директорот на предлог на комисијата во рок од пет дена донесува решение со кое се утврдува дали уметникот ја положил, односно не ја положил реаудицијата од ставот (1) на овој член.

(5) Уметникот кој ја положил реаудицијата од ставот (1) на овој член во рок од 30 дена од денот на завршувањето на реаудицијата, со решение се распоредува на истото работно место, односно може да се распореди на повисоко работно место.

(6) Уметникот кој не ја положил реаудицијата од ставот (1) на овој член со решение се распоредува на истото работно место и е должен во рок од шест месеци да полага нова реаудиција. Доколку и по вторпат не ја положи реаудицијата во рок од 30 дена уметникот со решение се распоредува на друго пониско работно место во јавната установа од областа на културата соодветно на неговото образование.

(7) Во случајот од ставот (6) на овој член за уметникот кој е распореден на пониско работно место во рок од шест месеци се организира повторна реаудиција.

(8) Доколку и по трет пат не ја положи реаудицијата, директорот донесува решение за престанок на работниот однос во јавната установа од областа на културата. Доколку ја положи реаудицијата со решение се распоредува на работното место на кое бил пред полагањето на првата реаудиција.

(9) Уметникот во рок од осум дена од денот на приемот на решението од ставовите (5), (6), (7) и (8) на овој член има право на приговор до управниот одбор на јавната установа од областа на културата.

(10) Управниот одбор одлучува во врска со приговорот во рок од осум дена од денот на приемот на приговорот.

(11) Против одлуката на управниот одбор може да се изјави тужба до надлежен суд.

(12) Тужбата не го одлага извршувањето.”

Член 19

Членот 78 се менува и гласи:

„Член 78

(1) Давателите на јавни услуги во културата се лично одговорни за вршењето на работите и работните задачи од работното место.

(2) За повреда на работите и работните задачи од работното место давателите на јавни услуги во културата, освен директорот одговараат дисциплински.

(3) Одговорноста за сторено кривично дело, односно прекршок не ја исклучува дисциплинската одговорност на давателите на јавни услуги во културата.“

Член 20

По членот 78 се додаваат нови 16 члена 78-а, 78-б, 78-в, 78-г, 78-д, 78-ѓ, 78-е, 78-ж, 78-з, 78-с, 78-и, 78-ј, 78-к, 78-л, 78-љ и 78-м, кои гласат:

„Член 78-а

Давателот на јавни услуги во културата одговара дисциплински за дисциплинска неуредност и дисциплински престап.

Член 78-б

Дисциплинска неуредност претставува полесна повреда на работната дисциплина, работните задачи, угледот на јавната установа од областа на културата или на давател на јавни услуги во културата и тоа:

- 1) непочитување на работното време, распоредот и користењето на работното време;
- 2) неуредно чување на акти, материјали и податоци;
- 3) неизвршување, несовесно, ненавремено или небрежно вршење на работните задачи со полесни последици од повредата;
- 4) непристојно однесување на давателот на јавни услуги во културата при вршење на работа и работни задачи со полесни последици од повредата;
- 5) недомаќинско користење и употреба на доверените финансиски средства и средствата за работа;
- 6) неоправдано неизвествување на непосредно претпоставениот на давателот на јавни услуги во културата, за спреченоста за недоаѓање на работа во рок од три часа и
- 7) друга дисциплинска неуредност утврдена со акт на јавната установа од областа на културата и колективен договор.

Член 78-в

Дисциплински престап претставува потешка повреда на работната дисциплина, работните задачи, угледот на јавната установа од областа на културата или угледот на давател на јавни услуги во културата и тоа:

- 1) неизвршување, несовесно, ненавремено или небрежно вршење на работните задачи со потешки последици од повредата;
- 2) непристојно однесување на давателот на јавни услуги во културата при вршење на работа и работни задачи со потешки последици од повредата;
- 3) одбивање на давање или давање на неточни податоци на институциите, односно на граѓаните и правните лица, доколку давањето на податоци е утврдено со закон;
- 4) непреземање или нецелосно преземање на пропишаните мерки за осигурување на безбедноста на доверените предмети во работа;
- 5) предизвикување на материјална штета со намера или од крајно невнимание;
- 6) повторување на дисциплинска неуредност повеќе од двапати во тековната година;
- 7) внесување и употреба, како и работење под дејство на алкохол или наркотични средства;
- 8) навредливо или насилничко однесување на работното место;
- 9) непостапувањето по обврската за оценување на давателот на јавни услуги во културата и
- 10) друг дисциплински престап утврден со акт на јавната установа од областа на културата и со колективниот договор.

Член 78-г

(1) Со одлука за утврдена дисциплинска неуредност на давателот на јавни услуги во културата може да му се изрече една од следниве дисциплински мерки:

- писмена опомена и
- парична казна во висина од 20% од висината на едномесечниот износ на нето- платата исплатена во последниот месец пред дисциплинска неуредност, во траење од еден до три месеци.

(2) Со одлука за утврден дисциплински престап на давателот на јавни услуги во културата може да му се изрече една од следниве дисциплински мерки:

- парична казна во висина од 30% од висината на едномесечниот износ на нето- платата исплатена во последниот месец пред дисциплинскиот престап во траење од еден до шест месеци,

- распоредување на работно место во непосредно пониско ниво и

- престанок на работниот однос кога настапиле штетни последици за јавната установа од областа на културата, а притоа не се утврдени олеснителни околности за давателот на јавни услуги во културата кој го сторил престапот.

(3) При изрекување на дисциплинските мерки од ставовите (1) и (2) на овој член се земаат предвид тежината на повредата, последиците од повредата, степенот на одговорноста на давателот на јавни услуги во културата, околностите под кои е сторена повредата, неговото поранешно однесување и вршењето на работите, како и други олеснителни и отежителни околности кои се од значење за изрекување на дисциплинската мерка.

(4) Збирот на паричните казни изречени на давателот на јавни услуги во културата во еден месец за дисциплинска неуредност, дисциплински престап и намалувањето на плата заради слаб ефект не може да надмине 30% од износот на неговата вкупна нето-плата за тој месец.

Член 78-д

(1) Дисциплинските мерки против давателот на јавни услуги во културата за дисциплинска неуредност ги изрекува директорот на јавната установа од областа на културата, во рок од седум дена од денот на добиениот писмен извештај од претпоставениот на давателот на јавни услуги во културата.

(2) По исклучок, доколку нема претпоставен на давателот на јавни услуги во културата, писмениот извештај го изготвува директорот.

(3) Пред изрекување на мерката давателот на јавни услуги во културата се известува писмено за наводите што постојат против него и тој има можност во рок од три дена да даде писмен одговор на извештајот од ставот (1) на овој член.

Член 78-ѓ

(1) Директорот со решение формира Комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинска неуредност или дисциплински престап (во натамошниот текст: дисциплинска комисија), во рок од осум дена од денот на поднесувањето на предлогот за покренување на дисциплинска постапка, во кој задолжително се содржани причините за поведување на постапката.

(2) Дисциплинската комисија е составена од претседател, два члена и нивни заменици.

(3) Претседател на дисциплинската комисија е непосредниот раководител на давателот на јавни услуги во културата, а членови се даватели на јавни услуги во културата од кои еден е претставник на синдикатот, доколку има синдикална организација во јавната установа од областа на културата. Доколку во јавната установа од областа на културата нема доволно вработени за именување на дисциплинска комисија, останатите се определуваат од Министерството за култура, а на барање од директорот на јавната установа од областа на културата.

(4) По исклучок од ставот (3) на овој член, во јавната установа од областа на културата во кои нема раководни лица, дисциплинската комисија ја сочинуваат кои било вработени од јавната установа од областа на културата.

(5) Дисциплинската комисија во рок од 30 дена треба да ја спроведе дисциплинската постапка и да му предложи соодветна дисциплинска мерка на директорот.

(6) Ако дисциплинската комисија утврди дека давателот на јавни услуги во културата не е одговорен или не се исполнети условите за донесување решение за изрекување на

дисциплинска мерка, му предлага на директорот да го отфрли предлогот, односно да ја запре постапката.

(7) Директорот врз основа на предлогот на дисциплинската комисија, во рок од три дена од денот на добивањето на предлогот, донесува решение за изрекување на дисциплинска мерка, односно за отфрлање на предлогот, односно за запирање на постапката.

(8) Решението за изрекување на дисциплинска мерка се врачува лично на давателот на јавни услуги во културата, по правило во работните простории на јавната установа од областа на културата во која давателот на јавни услуги во културата работи, односно на адреса на живеалиштето, односно престојувалиштето од кое давателот на јавни услуги во културата секојдневно доаѓа на работа.

(9) Ако давателот на јавни услуги во културата не може да се пронајде на адресата на живеалиштето, односно престојувалиштето или ако го одбие врачувањето, решението се објавува на огласната табла во јавната установа од областа на културата. По изминувањето на осум работни дена од денот на објавувањето на решението на огласната табла се смета дека врачувањето е извршено.

(10) Против решението од ставот (7) на овој член, незадоволниот давател на јавни услуги во културата има право во рок од осум дена да поднесе жалба до управниот одбор на јавната установа од областа на културата.

Член 78-е

(1) Секој вработен во јавната установа од областа на културата и друго лице, во согласност со закон има право да поднесе иницијатива за покренување на дисциплинска постапка против давателот на јавни услуги во културата која треба да биде образложена.

(2) Предлог за покренување на дисциплинска постапка против давателот на јавни услуги во културата поднесува непосредно претпоставениот, односно директорот, кој треба да биде образложен.

(3) Предлогот од ставот (2) на овој член се доставува до давателот на јавни услуги во културата.

Член 78-ж

(1) Дисциплинската постапка не може да се поведе ако поминало еден месец од денот кога непосредно претпоставениот на давателот на јавни услуги во културата односно директорот дознал за повредата.

(2) Дисциплинската постапка не може да се поведе ако поминале три месеци од денот кога е сторена повредата, освен кога дисциплинската постапка се поведува по наод на внатрешна ревизија за што рокот на застареност е една година.

(3) Ако повредата повлекува и кривична одговорност, дисциплинската постапка за утврдување на одговорноста на давателот на јавни услуги во културата застарува во рок од две години од денот на дознавањето за повредата.

Член 78-з

Ако на давателот на јавни услуги во културата, му престане работниот однос во јавната установа од областа на културата во која му била изречена парична казна, наплатата на изречената парична казна, по барање на јавната установа од областа на културата во којашто казната е изречена, ќе ја спроведе новиот работодавач или надлежен орган во постапка утврдена со закон.

Член 78-с

(1) Давателот на јавни услуги во културата може да биде суспендиран од јавната установа од областа на културата врз основа на решение на директорот.

(2) Давателот на јавни услуги во културата може да биде суспендиран од јавната установа од областа на културата, во случаи кога против него е покрената кривична постапка за кривично дело сторено на работа или во врска со работата или е покрената дисциплинска постапка за дисциплински престап, а повредата е од таква природа што неговото натамошно присуство во јавната установа од областа на културата додека трае постапката штетно ќе се одрази врз установата, односно ќе го осуети или оневозможи утврдувањето на одговорноста за дисциплински престап.

(3) Суспензијата од ставот (2) на овој член трае до донесувањето на правосилно решение односно судска одлука.

Член 78-и

(1) Давателот на јавни услуги во културата, кој на работа или во врска со работата, намерно или од крајна небрежност ќе предизвика штета на јавната установа од областа на културата, е одговорен за настанатата штета и е должен да ја надомести.

(2) Директорот со решение формира Комисија за утврдување на материјална одговорност на давателот на јавни услуги во културата.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член е составена од претседател, два члена и нивни заменици.

(4) Претседател на комисијата е раководен вработен во јавната установа од областа на културата, а членови се двајца вработени со исто ниво како давателот на јавни услуги во културата против кого се води постапка за утврдување на материјална одговорност.

(5) По исклучок од ставот (4) на овој член, во јавна установа од областа на културата во која нема раководни вработени или нема доволно вработени со исто ниво како давателот на јавни услуги во културата комисијата ја сочинуваат кои било тројца вработени во установата.

(6) Комисијата од ставот (2) на овој член ја утврдува материјалната одговорност за постоење на сторена материјална штета, нејзината висина и начинот на сторување, кој ја предизвикал штетата и кој ќе ја надомести.

(7) Комисијата од ставот (2) на овој член, за утврдената фактичка состојба поднесува извештај врз основа на кој директорот донесува одлука за надоместок на штета.

(8) Против одлуката од ставот (7) на овој член незадоволниот кандидат има право во рок од осум дена да поднесе жалба до управниот одбор на јавната установа во областа на културата.

Член 78-ј

(1) Предлог за покренување на постапка за утврдување на материјална одговорност против давателот на јавни услуги во културата поднесува непосредно претпоставениот на давателот на јавни услуги во културата, односно директорот.

(2) Постапката за утврдување на материјална одговорност не може да се поведе, ако поминале 30 дена од денот кога непосредно претпоставениот на давателот на јавни услуги во културата, односно директорот, дознал за тоа, освен кога постапката се поведува по наод на внатрешна ревизија за што рокот на застареност е една година.

(3) Постапката за утврдување на материјална одговорност не може да се поведе, ако од денот кога е сторена материјалната штета поминала една година.

(4) Постапката за утврдување на материјална одговорност не може да се води подолго од 60 дена, сметано од денот на донесување на решението за формирање на Комисијата од членот 78-и став (2) од овој закон.

(5) Против давателот на јавни услуги во културата, кој во рок од 60 дена од конечноста на одлуката за надоместок на штета, не ја надомести штетата, јавната установа од областа на културата поведува постапка пред надлежниот основен суд.

(6) Директорот, може целосно или делумно да го ослободи давателот на јавни услуги во културата од надоместување на штетата, доколку таа не е сторена со намера или доколку со исплата на надоместок за настанатата штета се загрозува егзистенцијата на давателот на јавни услуги во културата и неговото семејство или во други случаи утврдени со колективен договор.

(7) Начинот на водењето на постапка за утврдување на материјална одговорност, како и формата и содржината на решението од членот 78-и став (7) од овој закон, се утврдуваат со општ акт на јавната установа од областа на културата што го донесува управниот одбор, на предлог на директорот.

Член 78-к

(1) Ако давателот на јавни услуги во културата претрпи штета на работа или во врска со работата, јавната установа од областа на културата е должна да му ја надомести штетата согласно со одредбите од Законот за облигационите односи.

(2) Установата е должна да ја надомести материјалната штета што давателот на јавни услуги во културата во вршењето на работите и работните задачи ја предизвикал кон трети лица.

Член 78-л

Директорот на јавната установа од областа на културата е должен до Министерството за култура, да достави годишен извештај за изречените мерки за утврдена дисциплинска и материјална одговорност на давателот на јавни услуги во културата, најдоцна до 31 јануари во тековната година, за претходната.

Член 78-љ

Начинот на утврдување на основната плата и на додатоците на плата на давателите на јавни услуги во културата ги уредува основачот на јавната установа од областа на културата врз основа на општите прописи за работни односи.

Член 78-м

(1) На давателот на јавни услуги во културата му престанува работниот однос:

- со спогодба,
- по негово барање,
- по сила на закон и
- во други случаи утврдени со овој и друг закон и колективен договор.

(2) На давателот на јавни услуги во културата му престанува работниот однос со спогодба, кога со директорот на јавната установа од областа на културата, ќе склучи писмена спогодба за престанок на работниот однос.

(3) На давателот на јавни услуги во културата му престанува работниот однос во јавната установа од областа на културата, ако поднесе писмено барање за престанок на работниот однос.

(4) Во случај на престанок на работниот однос по барање на давателот на јавни услуги во културата, отказниот рок трае 30 дена од денот на поднесувањето на барањето за престанок на работниот однос, освен ако со закон поинаку не е утврдено.

(5) На давателот на јавни услуги во културата му престанува работниот однос по сила на закон, ако:

- ја загуби работната способност со денот на доставувањето на правосилното решение за утврдување на загубената работна способност,
- му престане државјанството на Република Македонија, со денот на доставувањето на решението за одземање на државјанството на Република Македонија, доколку истото е услов за вработување,
- биде осуден за кривично дело во врска со службената должност, со денот на правосилноста на пресудата,
- му е изречена казна забрана за вршење на професија, дејност или должност, со денот на правосилноста на пресудата,
- поради издржување на казна затвор во траење подолго од шест месеца, со денот на започнувањето на издржување на казната,
- наврши 64 години старост, доколку со посебен закон не е поинаку утврдено,
- неоправдано отсутствува од работа најмалку три работни дена последователно во еден месец,
- се утврди дека при вработувањето премолчил или дал невистинити податоци во однос на општите и посебните услови за вработување,
- во рок од три работни дена не се врати на работа по завршувањето на неплатеното отсуство поради стручното оспособување или усовршување,
- органот на државната управа, надлежен за инспекциски надзор, во рок од една година утврди дека давателот на јавни услуги во културата е вработен спротивно на одредбите од овој закон и
- утврдени други случаи со закон.

(6) Решението за престанок на работниот однос на давателот на јавни услуги во културата го донесува директорот.

(7) Решението за престанок на работниот однос се врачува лично на давателот на јавни услуги во културата, по правило во работните простории на јавната установа од областа на културата во која работи, односно на адреса на неговото живеалиште, односно престојувалиште.

(8) Ако давателот на јавни услуги во културата не може да се пронајде на адресата на живеалиштето, односно престојувалиштето или ако го одбие врачувањето, решението се прикачува на огласната табла во јавната установа од областа на културата и по изминувањето на осум дена од денот на огласувањето на решението, се смета дека врачувањето е извршено.

(9) Против решението од ставот (6) на овој член давателот на јавни услуги во културата има право во рок од осум дена да поднесе жалба до управниот одбор на јавната установа од областа на културата.“

Член 21

Во членот 91-а став (1) по алинејата 1 се додаваат две нови алинеи 2 и 3, кои гласат:

„- не ги остварува надлежностите од работите од членот 28 став (2) од овој закон (член 28 став (2)),

- не достави извештај за финансиското работење на националната установа и извештај за оставрување на годишната програма за работа на националната установа во утврдениот рок од членот 31-б став (1) од овој закон,“.

По алинејата 3 се додаваат пет нови алинеи 5, 6, 7, 8 и 9, кои гласат:

„- не донесе нацрт-годишна програма за работа на националната установа или не ја достави нацрт-годишната програма до Министерството за култура или не донесе годишна програма во согласност со закон (член 70),

- средствата добиени од Министерството за култура ги користи ненамески и презема обврски над одобрените средства (член 70-а став 5),

- не достави извештај за реализацијата на годишната програма за работа на националната установа (член 70-б став (2)),
  - не спроведе аудиција при вработување во согласност со овој закон (член 77-е став (2))
- и
- не спроведе реаудиција во согласност со овој закон (член 77-л).“

Член 22

Актите предвидени со овој закон и актите кои треба да се усогласат со овој закон, ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 23

Директорите на јавните установи од областа на културата избрани до денот на започнувањето на примената на членот 6 од овој закон продолжуваат да ја вршат функцијата до истекот на мандатот за кој се избрани.

Член 24

Постапките по конкурсите на Министерството за култура за финансирање на проекти од национален интерес во културата ќе се завршат според одредбите од Законот за културата („Службен весник на Република Македонија“ број 31/98, 49/2003, 82/2005, 24/2007, 116/10, 47/11, 51/11, 136/12, 23/13 и 187/13).

Член 25

Постапките за вработените во установите од областа на културата кои се однесуваат на вработување, дисциплинските постапки и постапките за оценување, започнати до денот на започнувањето на примената на овој закон, ќе се завршат според Законот за културата („Службен весник на Република Македонија“ број 31/98, 49/2003, 82/2005, 24/2007, 116/10, 47/11, 51/11, 136/12, 23/13 и 187/13).

Член 26

Вработен кој засновал работен однос во установа од областа на културата заклучно со денот на започнувањето на примената на овој закон, треба до директорот да достави докази за познавање на странски јазици и познавање на работа со компјутерски програми за канцелариско работење, соодветни на нивото на неговото работно место согласно со овој закон во рок од две години од денот на започнувањето на примената на овој закон.

Вработен кој нема да достави докази за познавање на странски јазици и познавање на работа со компјутерски програми за канцелариско работење согласно со ставот 1 на овој член со решение платата ќе му биде намалена во износ од 10%.

Вработениот на кој согласно со ставот 2 на овој член платата му била намалена во износ од 10% може во секој момент да достави докази за познавање на странски јазици и познавање на работа со компјутерски програми за канцелариско работење до раководното лице на установата, кое носи решение со кое решението за намалувањето на платата престанува да важи.

Ставовите 1 и 2 на овој член не важат за вработените кои ќе остварат право на пензија во рок од десет години од денот на започнувањето со примената на овој закон.

Член 27

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за културата.

Член 28

Одредбите од членот 6 од овој закон ќе започнат да се применуваат по една година од денот на влегувањето во сила на овој закон, освен одредбите кои се однесуваат на условот за познавање на странски јазик кои ќе започнат да се применуваат по две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 29

Одредбите од членовите 15, 16, 17, 18, 19 и 20 од овој закон ќе започнат да се применуваат со денот на започнувањето на примената на Законот за вработените во јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија“ број 27/14) и Законот за административните службеници („Службен весник на Република Македонија“ број 27/14).

Член 30

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.